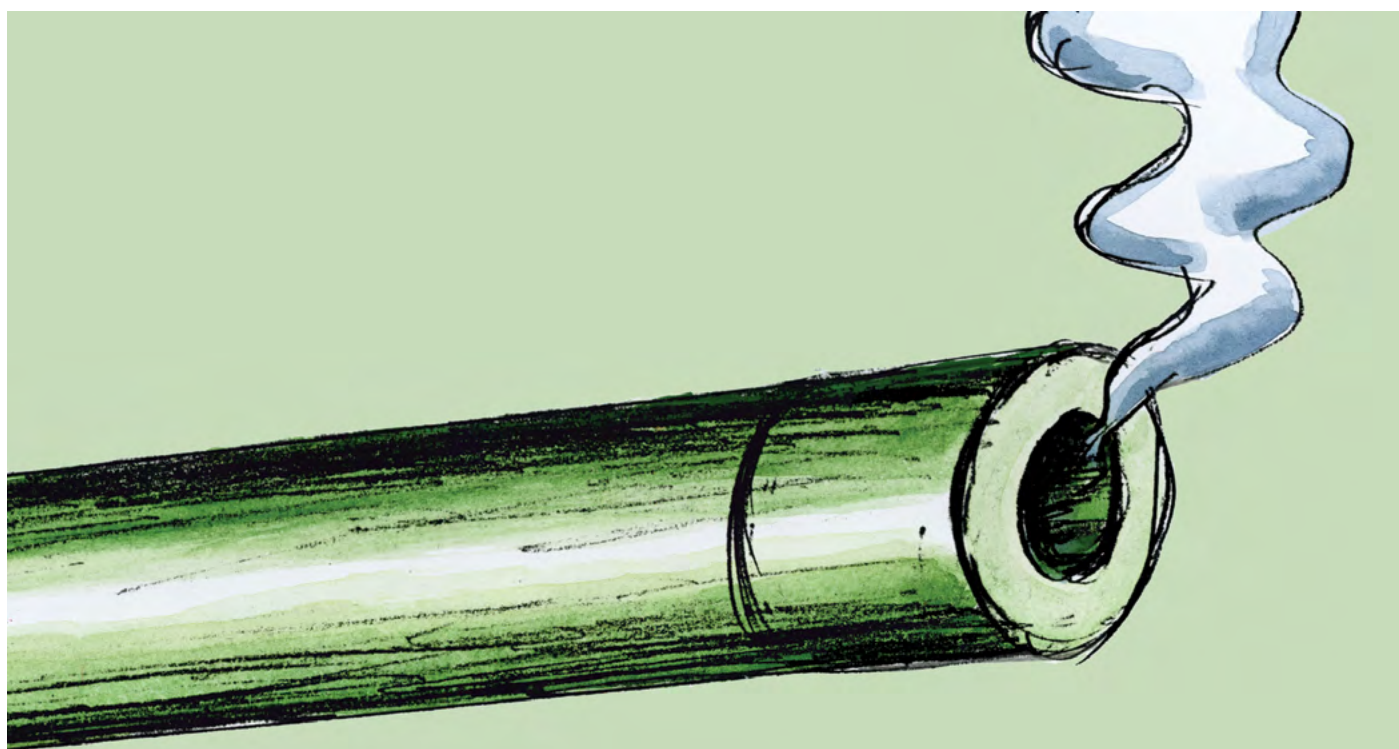

kritiska eu-fakta

utges av Folkrörelsen Nej till EU | nr 1 | mars 2022 | pris 20 kr

*Detta är inte en
fredspipa.*

www.nejtilleu.se

KRITISKA EU-FAKTA

Nummer 1 - mars 2022

Löpnummer 165

Kritiska EU-fakta ges ut av

Folkrörelsen Nej till EU

Ansvarig utgivare:

Eva-Britt Svensson

Redaktör: AnnaLisa Eneroth

Kerstin Nordqvist

Redaktionsutskott:

Beng-Åke Berg, AnnaLisa Eneroth,

Marie Ericsson, Per Hernmar,

Jan-Erik Gustafsson,

Kerstin Nordqvist

Redaktionens adress:

Kritiska EU-fakta c/o Eneroth,

Furutåvägen 36 A, 352 54 Växjö

Telefon: 073-026 0330

e-post: ansaene26@gmail.com

Omslagsbild: Robert Nyberg

Adressändring och prenumeration:

Kritiska EU-fakta

Viktoriahuset, Linnégatan 21, 4 tr,

413 04 Göteborg

Telefon: 031-701 01 77

Nästa nummer utkommer

i maj 2022

Manusstopp 2 maj

Tryck: DanagårdLiTHO AB

Göteborg 2022

Rikskansli och materialkontor:

Folkrörelsen Nej till EU

Viktoriahuset, Linnégatan 21, 4 tr,

413 04 Göteborg

Telefon: 031-701 01 77

e-post: kontoretgbg@nejtill.eu

Bli medlem:

Prenumeration:

4 nummer 100 kr

Medlemskap inkl. pren. 300 kr

[arbetslösa, långtidsjukskrivna,

pensionärer och studerande 150 kr

familjer 400 kr]

Plusgiro 433 02 07- 4

LEDARE

Avspänning eller konflikt?

Ryssland har inlett en kraftfull och aggressiv kampanj för sina egna säkerhetskrav. Nato har tidigare anslutit många före detta öststater som medlemmar och vill gärna fortsätta med ytterligare stater, bland annat med Ukraina. Handeln med Ryssland har avbrutits. Båda dessa omständigheter är till stora delar ett resultat av EU:s partnerskapsavtal med Ukraina och innebär att handeln med Ryssland avbryts, samt att Ukraina ska bli en del av det västerländska militära samarbetet. Dessa delar i EU:s partnerskapsavtal är en nyckelfråga till krisens orsaker i Ukraina. Det auktoritära och repressiva draget har samtidigt ökat i Ryssland och dess allierade. Västvärldens länder tävlar i fördömanden och retorik.

Då Sovjet började installera kärnvapenmissiler på Kuba, 1961, ledde detta till att missilerna aldrig kom på plats, samt att USA i hemlighet drog bort motsvarande installationer i Turkiet.

Krig och konflikt kan utnyttjas i opinionsbildande syfte och stärker ofta initialt respektive parter. Ryssland kan peka på allt mer av en säkerhetspolitisk inringning av Nato. EU behöver också unionell sammanhållning och sympati, bland annat för uppbyggnad av sin kommande försvarsunion, som ska vara klar till 2025.

Att lösa problemet är fullt möjligt! EU, USA och Ryssland skulle gemensamt kunna garantera Ukrainas oberoende. Detta har fungerat utmärkt för Schweiz och Österrike, vars oberoende garanterats av stormakterna. Även Irland har sin neutralitet erkänd i bilaterala överenskommelser. Sveriges alliansfrihet efter andra världskriget stöddes av såväl USA som Sovjetunionen. Det val i rebellkontrollerat område i sydöstra Ukraina, som man kommit överens om i Minsk-avtalet, skulle också kunna genomföras. Oenigheten gäller om valet ska genomföras av de ukrainska myndigheterna eller i de självutnämnda områdena i sydöstra Ukraina. Olika praktiska lösningar med till exempel en gemensam valkommission eller val som organiseras gemensamt av medlemmarna i Minsk-avtalet är helt rimligt.

Att lösa konflikten i Ukraina är fullt möjligt – om viljan finns. EU framställer sig som ett fredsprojekt. Här skulle EU kunna briljera som en värdig mottagare av Nobels fredspris och stryka paragraferna om västligt säkerhetspolitiskt samarbete i partnerskapsavtalet med Ukraina och inte bara tänka på sin egna ekonomiska, politiska och militära intressen.

Partnerskapsavtalet med Ukraina går mycket längre än Norges och Islands EES-avtal som undantar bland annat jordbruk, tullunion, handels- och säkerhetspolitik. Ukraina - och freden - hade tjänat på ett EES-avtal eller allra bäst ett traditionellt handelsavtal som anpassas efter förmåga och behov.

Nej till EU:s partnerskapsavtal med Ukraina

Värna Ukrainas oberoende

NYHETER I KORTHET

EU låg bakom de fyra el-områdena

Grunden till obalansen i elförsörjningen och de ojämlika priserna i Sverige är ett EU-beslut. Den första november 2011 delades Sverige in i de fyra el-områdena. Bakgrunden var att Svenska Kraftnät anmälts till EU-kommissionen av Dansk Energi fem år tidigare. Dansk Energi protesterade mot att exporten av el från Sverige till Danmark stundtals begränsades, framförallt under kalla vinterdagar.

Orsaken till Svenska Kraftnäts agerande var att det svenska stamnätet inte räckte till för att transportera el. Det förelåg risk för elbrist i södra Sverige. EU-kommissionen krävde 2010 att Svenska Kraftnät hanterade överföringsbegränsningarna på ett annat sätt.

Följden blev en indelning av Sverige i fyra elområden. (Källa Wikipedia). Ett ytterligare EU-direktiv hotar nu 1 700 svenska vattenkraftverk om nedläggning: <https://www.regeringen.se/4a7ea2/contentassets/c632594bfb654ac6bd815a788cf62100/stodforeningen-for-smaskalig-vattenkraft.pdf>. Ett direktiv som drivits igenom av bland annat Tyskland som önskar säkra sina investeringar för att ersätta rysk naturgas. Är det rimligt att gynna tyska, danska och andra länders särintressen inom EU på bekostnad av svenska skattebetalare och elkonsumenter? Låt svenska folket få säga sitt genom en folkomröstning om Sveriges EU-medlemskap.

Ulf Ström, Swexitkoalitionen

Foto: Montecruz Foto / CC BY-SA 2.0

Israel först – Palestina på marginalen

För EU är sanktioner en politisk bestraffningsåtgärd. Men absolut inte mot Israel. Palestinska barn skjuts regelbundet ihjäl av israeliska soldater på de ockuperade Västbanken och Östra Jerusalem. En av dem Muhammad Amjad Dadas, 15 år från flyktinglägret Askar nära Nablus, dog efter att i höstas ha blivit skjuten i magen av en israelisk krypskytt. EU-representanten i Ramallah på Västbanken sade sig vara skenheligt chockerad över det "oproportionerliga dödliga våldet" som den israeliska krigsmakten utövar. EU använder sig egenmäktigt av sanktioner mot ett stort antal länder, men absolut inte mot Israel. Varken

dödandet av Muhammed eller alla andra barn har lett till sanktioner mot ockupationsmakten Israel. Istället värnar EU och Sverige relationerna med Israel, som nu som "extra" medlemsstat förhandlat om att få delta i det nya vetenskapliga projektet Horizon Europe 2021-2027, som har en budget på cirka 1 100 miljarder kronor. För EU och Sverige är israelisk spetsforskning inom militär- övervaknings- och IT-området viktigare än palestiniernas mänskliga rättigheter.

Jan-Erik Gustafsson

ENHEDSLISTEN

Bild: Enhedslisten

<https://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/deed.en>

Diskussion i Enhedslisten om EU-politiken

Det danska partiet Enhedslisten fick stora valframgångar i kommunalvalet i Danmark förra året, bland annat i Köpenhamn. Inför årsmötet 2022 förs nu öppen diskussion om partiets EU-politik. Sedan det nuvarande partiprogrammet antogs 2016 har mycket skett och partiet har blivit representerat i EU-parlamentet för första gången.

Ett 70-tal medlemmar i partiet skriver på <https://solidaritet.dk> att de "anser EU-motståndet och perspektivet om utträde ur EU som fullständigt avgörande och en helt integrerad del av vårt partis politiska projekt". Dessa medlemmar vänder sig emot en EU-positiv rörelse i partiet som skapat ett nätverk, som i ett gemensamt uttalande publicerat sig i media. De EU-positiva anser att Enhedslisten inte längre skall kämpa för ett brott med EU:s nyliberala politik och vill skjuta systemkritiken på framtiden och istället erkänna EU som ett redskap för att skapa en progressiv förändring i Danmark och Europa.

Mot denna syn skriver de 70 att EU är det nyliberala kapitaliets projekt, odemokratiskt och att världen är större än EU och avslutar med att "förhållandet att EU agerar på en nyliberal spelplan, vars grundlag bara kan ändras genom enhälligt beslut av de 27 medlemsländerna gör det helt avgörande att hålla fast vid systemkritiken och perspektivet om en uppgörelse med EU, om målet för grundläggande förändringar i en socialistisk riktning skall infrias".

<https://solidaritet.dk/kronik-grundlaeggende-forandringer-kraever-et-opgoer-med-eu/>

Jan-Erik Gustafsson

Banksy does Brexit

PÅ REGERINGENS HEMSIDA uppges följande länder med enbart EU-sanktioner: Bosnien-Hercegovina; Burundi; Guinea (Conakry); Libanon; Myanmar; Ryssland/Ukraina; Syrien; Transnistrien/Moldavien; Tunisien; Belarus; Zimbabwe; Venezuela; Kina; Nicaragua. Det är lätt att se ett mönster, för de allra flesta av dessa sanktioner skulle ha blockerats av antingen Ryssland eller Kina i FN:s säkerhetsråd. Sanktionerna motiveras nu inte primärt med fred och säkerhet utan med problem med mänskliga rättigheter, demokrati och till och med rättsstatsprincipen. Detta kan också tolkas som att sanktionerna kommit till för att staterna begränsar EU:s handelspolitik. Även EU:s egna sanktioner är i första hand sanktioner mot enskilda individers tillgångar och resor. För vissa länder tillkommer vapenembargo (Belarus/Vitryssland; Kina; Myanmar; Zimbabwe; Venezuela). För Kina motiveras vapenembargot till följd av händelserna på Himmelska fridens torg (Tiananmen Square) i Peking 1989.

Bland EU-sanktionerna är det framför allt Syrien och Ryssland/Ukraina som skiljer ut sig. För Syrien precis som för Nordkorea är sanktionerna så omfattande att landet i praktiken har satts i blockad av EU. Detta kan svårligen motiveras med att Syrien hotar fred och säkerhet, när det är de facto EU och USA som militärt har stött uppsplittringen av landet, och som har lett till en omfattande flyktingkris bland annat för EU. Sanktionspolitiken mot Syrien försvårar även nu återuppbyggandet av landet som en suverän stat.

SANKTIONERNA MOT RYSSLAND handlar om sanktioner mot enskilda personer och organisationer efter att Ryssland sägs hota den "europeiska rättsordningen" genom händelserna i Ukraina 2014. Sanktionerna är uppdelade i tre grupper. Den första avser personer tillhörande den tidigare Janukovyjtj-regimen, som västländer anklagar för "den våldsamma utvecklingen i Ukraina, då ukrainska säkerhetsstyrkor besköt fredliga demonstranter på Majdan-torget i Kiev och hundratals människor dog". Den andra riktade restriktiva åtgärder (sanktioner) mot personer (troligen främst ryska medborgare) som är ansvariga för åtgärder "som undergräver eller hotar Ukrainas territoriella integritet, suveränitet och oberoende, samt till dem kopplade fysiska och juridiska personer". Sanktionerna omfattar rese-restriktioner och fryssning av tillgångar. Dessutom infördes sektorvisa sanktioner bland annat ett vapenembargo, embargo på export med mera av produkter med dubbla användningsområden till militären i Ryssland samt tillståndskrav för export med mera, till Ryssland av vissa varor och teknik som används av oljeindustrin. Tillstånd ska vägras när produkterna är avsedda för prospektering och utvinning av olja på djupt vatten, i arktiska områden eller för skifferoljeprojekt. De nya restriktiva åtgärderna innebär också "ett förbud mot hantering av vissa finansiella instrument utgivna av fem förtecknade ryska finansinstitut med stort offentligt ägande". Den tredje avser import och exportförbud, förbud mot investeringar, tekniskt bistånd och turismtjänster efter att Krim 2014, efter en folkomröstning, återgått till Ryssland. Liksom med Syrien kan dessa sanktioner svårligen motiveras med ett hot mot fred och säkerhet utan är ett uttryck för EU:s, Nato:s och USA:s aggressiva inringningspolitik gentemot Ryssland.

På senare tid har EU utökat sin arsenal av sanktioner till att även gälla personer och organisationer som sägs vara ansvariga för kemiska attacker, cyberattacker och allvarliga brott och kränkningar av mänskliga rättigheter. Som numera är brukligt förekommer ingen allmän och politisk diskussion om grunderna för EU:s sanktionspolitik i Sverige.

Jan-Erik Gustafsson

Vågar Polen trotsa EU?

Den polska författningsdomstolen slog i oktober fast att EU-lagar är oförenliga med dess grundlag. Landet tar nu ett stort steg mot en "laglig Polexit" mot bakgrund av bråk mellan styrande nationalister och Bryssel.

FLERA DELAR AV EU-FÖRDRAGET strider mot Polens grundlag anser landets författningsdomstol. Enligt författningsdomstolen agerar EU på ett sätt som går bortom dess kompetens. EU-domstolen har svarat att den polska domstolens utslag väcker oro.

Den polska regeringen välkomnade utslaget från Polens författningsdomstol, som stöttats av flera domare lojala mot det konservativa regeringspartiet Lag och ordning (PIS), men det möttes av kritik från människorättsorganisationer som Amnesty som anser att det kan utmana EU:s förmåga att skydda mänskliga rättigheter och rättsstatens principer i medlemsländerna.

DEN POLSKE PREMIÄRMINISTERN, Mateusz Morawiecki,

väckte frågan i mars förra året och hävdade att Bryssel inte har någon rätt att ingripa i EU-medlemsstaternas rättsystem och att regeringens reformer behövdes för att avlägsna influenser från kommunisttiden. I en starkt formulerad

första reaktion Foto: Olaf Kosinsky (kosinsky.eu) **Mateusz Morawiecki** sa Europeiska kommissionen att beslutet på torsdagen väckte "allvarlig oro". Den bekräftade att "EU-lag har företrädare framför nationell lag, inklusive konstitutionella bestämmelser".

Ändå sågs domstolsbeslutet som föga överraskande i Bryssel. EU:s myndigheter är redan indragna i flera konflikter med Polen angående EU-lagar om allt ifrån rättsliga reformer och mediafrihet till hbtq-frågor.

Utslaget kan komma att få stora ekonomiska konsekvenser för Polen eftersom EU-kommissionen kan utdela böter och stoppa utbetalningen av bidrag.

I ETT UTTALANDE FRÅN Sveriges EU-minister Hans Dahlgren är det "viktigt att vi får mer samarbete inom unionen och mindre konfrontation". Han anser att vi skulle göra mer för att komma framåt tillsammans än att ha "den här typen av konfrontationer". Det är dock tveksamt om svensk konsenskuskultur kan påverka den brännheta konflikten som är en del av den accelererande splittringen av unionen.

Marie Eriksson

Det säkerhetspolitiska läget och Sverige

DET SPÄNDA SÄKERHETSPOLITISKA LÄGE som idag råder mellan Ryssland och USA/NATO måste Sveriges främsta uppgift var att söka bidra till att minska spänningarna och därmed även krigsriskerna för vårt land.

Foto: Frankie Fouganthin

Sven Hirdman i Nato-debatt

Läget kännetecknas av att:

- Ryssland har för andra gången – den första var i München 2007 – satt ned foten beträffande sina säkerhetsintressen och kräver att USA/NATO drar tillbaka sina framskjutna militära positioner nära Rysslands gränser och ger garantier för att man inte skall använda grannländernas territorier för att angripa Ryssland.
- Västmakterna är å sin sida ovilliga att ge garantier som undergräver rätten för NATO:s medlems- och partnerländer att själva bestämma om sin säkerhet.
- Den största oenigheten råder om Ukraina. Ukraina uppstod som en ung nationalstat i samband med Sovjetunionens sönderfall 1991 och präglas fortfarande av djupgående etniska och kulturella motsättningar med fokus på förhållandet till Ryssland. För den ryska ledningen är det en hjärtefråga att behålla kontrollen över Krim och därmed av marinbasen i Sevastopol; stödja de fem miljonerna etniska ryssarna i

Donbass; och i synnerhet se till att Ukraina inte utvecklas till en fientlig plattform mot Ryssland. Detta strider mot den nuvarande politiska ledningens i Kiev och västukrainarnas strävan att integrera Ukraina i NATO och EU.

- Förutom i Ukraina och i Svarta havet konfronterar Ryssland och USA/NATO varandra militärt i södra Östersjöområdet med Baltikum och Kaliningrad samt i Nordnorge och på Nordkalotten.
- Krigsriskerna är således betydande, desto mer som den säkerhetspolitiska retoriken är gäll från bägge sidor med uttalande hotelser. Därtill kommer att vi ser alltmer av värderings- och till och med ideologiska klyftor mellan Väst och Ryssland, där västländerna under USA:s ledning hävdar vad de kallar en rules-based international order, det vill säga en situation där USA bestämmer reglerna; medan länder som Ryssland, Kina, Iran och Turkiet fasthåller vid en traditionell folkrätt innebärande icke-inblandning i andra staters angelägenheter. Det förgiftar de politiska kontakterna ytterligare. Eftersom värderingar ofta är absoluta, försvårar en värderingsbaserad utrikespolitik möjligheterna att nå kompromisser till skillnad från en intressepolitik, där det går att kompromissa sig fram till konfliktlösningar.
- Efter det att alla parter insett att man står för nära katastrofens brant, förestår nu politiska förhandlingar dels mellan Ryssland och USA, dels mellan Ryssland och NATO, dels inom ramen för OSSE. President Bidens administration synes ha insett situationens allvar och man kan hysa en försiktig optimism om att dessa politiska förhandlingar skall leda till en viss nedtrappning av spänningen.

Hur ter sig då läget för Sverige?

Målet för Sveriges säkerhetspolitik är att vi skall bevara vår fred genom att hålla oss utanför krig och bidra till en fredligare omvärld.

Det största hotet för Sveriges säkerhetspolitik är att vi blir indragna i ett europeiskt stormaktskrig. Föreställningen om att Ryssland ohotat skulle anfalla Sverige/Finland i ett isolerat krig kan helt avskrivs. Ett sådant ryskt anfall på en medlemsstat i EU eller i NATO skulle få förödande konsekvenser för Ryssland och skulle inte tillgodose några ryska säkerhetspolitiska intressen.

Om däremot ett allmänt krig utbryter mellan USA/NATO och Ryssland till följd av det spänningsläge som tecknats ovan, är sannolikheten mycket hög att Sverige blir indraget, eftersom Ryssland i händelse av krig torde betrakta Sverige som en militär plattform för USA och NATO.

RIKSKONFERENSEN **FOLK och FRED** 9-10 Januari 2022

Hur bör vi då handla inför en sådan situation?

Den första åtgärden, som de flesta torde vara eniga om, är att vi ser över vårt försvar.

För att minska bristerna i vår egen försvarsförmåga har Sverige under de senaste decennierna inlett ett omfattande militärt samarbete med andra länder. Samarbetet med NATO och USA är problematiskt. Det säkerhetspolitiska problemet för oss är att det utnyttjas av NATO och i synnerhet av USA för att förbereda militära åtgärder från svenskt territorium antingen direkt mot Ryssland eller för att försvara de baltiska staterna. Det gör Sverige till ett potentiellt militärt förstahandsmål för Ryssland i händelse av ett europeiskt stormaktskrig. Hur mycket vi själva än upprustar och hur mycket hjälp vi eventuellt skulle kunna få från västmakterna, skulle det i så fall vara ute med Sverige. Ett formellt medlemskap i NATO skulle ytterligare öka spänningen i Nordeuropa och vara skadligt för Sverige. Den ryska militära överlägsenheten är helt enkelt för stor.

Den enskilt viktigaste målsättningen för vår säkerhetspolitik måste därför vara att bidra till att den nuvarande starka militära och politiska spänningen mellan Ryssland och USA/NATO minskar och därmed krigsriskerna. En sanning som fortfarande står sig är vad som finns inskrivet i Parisavtalet från 1990, nämligen att alla stater i Europa har att själva bestämma om sin säkerhet, men när de gör det bör de i eget intresse ta hänsyn hur deras politik påverkar det säkerhetspolitiska läget i hela Europa.

Vad Sverige dessutom bör göra för att främja sin egen säkerhet är att förbättra förhållandet till Ryssland. Vi behöver en aktivare politisk dialog med den ryska ledningen som leder till bättre ömsesidig förståelse. Vi bör vidareutveckla det bilaterala samarbetet med Ryssland i Östersjö-, Barents- och Arktis-råden. Vi bör tillsammans med andra Östersjöstater ingå överenskommelser med Ryssland om sjöräddning och om avtal att undvika

Folk och Freds årliga konferens anordnades som en zoomkonferens i januari i år, samtidigt med Folk och Försvars konferens i Sälen. Där hölls det många intressanta föredrag om Nato:s, EU:s militära politik och modern krigsföring med mera, varav här publiceras ett sammandrag av två stycken.

Man kan se hela konferensen på adressen: <https://folko-chofred.wordpress.com/konferensen-folk-och-fred-2022-2/>, varav en del av föredragen finns i textformat.

incidenter mellan militära flygplan och fartyg. Inom EU bör vi verka för återhållsamhet beträffande sanktioner och för genomförande av frihandel och visumfrihet med Ryssland. Mycket av motsättningarna i dagens Europa bottnar i okunskap och fördomar om "den andre", vilka endast kan motverkas genom ett ökat utbyte mellan människor och en öppen dialog.

Sven Hirdman
svensk diplomat, ambassadör i bland annat i Moskva
och tidigare statssekreterare

(Sammandrag av föredrag på Folk & Freds konferens)

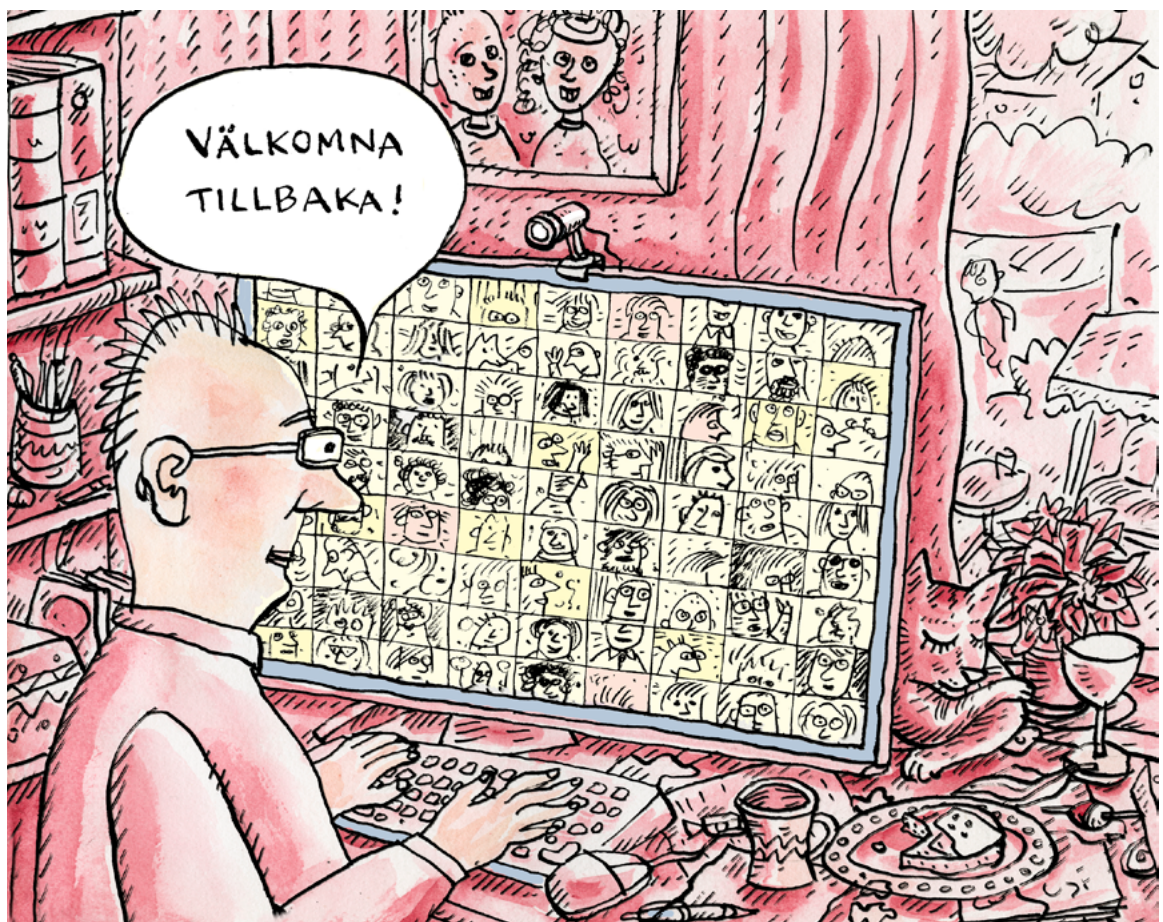

Bild: Robert Nyberg

Nord Stream II och energifrågan inom EU

DEN FÖRSTA GASLEDNINGEN mellan Ryssland och Tyskland – Nord Stream I – påbörjades 2010 i regi av ett konsortium bestående av ryska Gazprom (51 procent ägarandel) och tyska (31 procent), holländska och franska energibolag. Ledningen invigdes 2011 i Lubmin, Tyskland, i närvaro av Tysklands förbundskansler Angela Merkel, Rysslands dåvarande president Dmitrij Medvedev, Tysklands EU-kommissionär Günther Oettinger, Frankrikes premiärminister François Fillon och Nederländernas premiärminister Mark Rutte. Närvaron av höga politiska företrädare speglade det stora intresse för handel och samarbete som då fanns.

LEDNINGEN BESTÅR AV två parallella stålrör med en total kapacitet på ungefär 590 terawattimmar (TWh) energi (Wikipedia). Som jämförelse var Sveriges årliga energitillförsel några år senare cirka 560 TWh. Bidraget från Nord Stream I till EU:s hela energiförsörjning var således måttligt.

Det var också orsaken till att samma konsortium satsade på en ledning till, Nord Stream II (NS II). Arbetet påbörjades 2016. Borta var nu talet från 2011 om samarbete och främjande av handel mellan Ryssland och EU. Ett antal tidigare Öststater skrev 2016 ett öppet brev till EU-Kommissionen och avrådde från projektet. Samma år kritiserade EU-kommissionären för energifrågor Miguel Arias Cañete i en debatt i Europaparlamentet NS II och kallade det ”riskabelt”.

Det var knappast EU som initierade kritiken. Snarare kom den från andra sidan Atlanten.

BAKGRUNDEN TILL KRITIKEN mot Nord Stream, och i synnerhet NS II står att finna i USA:s intresse att exportera nedkyld flytande och komprimerad naturgas (LNG). Vid avstånd på mer än 100-200 mil anses det idag billigare med transporter i form av LNG över Atlanten än som naturgas i ledningar på havsbotten.

Naturgasproduktion genom så kallad ”fracking” är i USA den största i världen. USA producerade 2021, runt en tredjedel mer än tvåan Ryssland. Gasen används till, förutom att generera elektricitet, också i industrin, och i Europa till husuppvärmning.

I ett pressmeddelande från DOE – USA:s Energidepartementet – av den 28 maj 2019 sägs att en ökad exportkapacitet av naturgas är ”kritisk för att sprida frihetsgas över hela världen”. Men för att realisera dessa vittfamnande planer på ökad USA-export, måste just exporten från nummer två i världen, det vill säga Ryssland, minskas, hindras eller stoppas.

Ulf Karlström

ÄVEN KRAFTER INOM EU – påhejade av USA eller mera fristående – har satsat på krigshets, i stället för handel och samarbete med Ryssland. Genast började ett politiskt rävspel. Till och med svenska regeringen valde att agera, och genom bidrag på 50 miljoner kronor fick de Region Gotland, det vill säga kommunen, att säga nej till att Konsortiet skulle få lägga upp rör i Slite hamn. Orsaken som angavs hette ”hänvisning till säkerhetspolitiska skäl”. Karlshamn valde dock att strunta i regeringens propäer och Konsortiet kunde lägga upp rören i hamnen där.

Oavsett om USA:s president hetat Trump eller Biden har man motarbetat Nord Stream II, med sanktioner, försök till övertalningar och påtryckningar på framför allt tyska politiker. Med endast 160 km kvar att rörlägga, införde USA sanktioner i december 2019 mot företaget som arbetade med NS II. Projektet stannade upp, och stod stilla då en av entreprenörerna – ett holländskt företag – valde att hoppa av på grund av sanktionerna. Till slut, starkt försenat, meddelade TT-AFP i juni 2021 att den första ledningen var framme i Greifswald och att den andra, parallella ledningen skulle vara klar om cirka två månader.

RIKSKONFERENSEN **FOLK och FRED** 9-10 Januari 2022

I MITTEN AV JULI 2021 träffades Tysklands Angela Merkel och USA:s president Biden i Washington. Enligt Reuters kom man – trots vissa motsättningar – överens om hur NS II ska hanteras. USA använder Ukraina som en slägga mot Ryssland och säger sig föra dess talan, som "allierad". Enligt nyhetstelegrammet har Merkel förbundit sig att Tyskland skall försöka pressa Ryssland till en tioårig förlängning av transiteringsavtalet av gas via Ukraina. Avtalet går annars ut 2024 (se Kritiska eu-fakta nr 4 2021). Ledningen bedöms som gammal och inte längre helt säker. Ändå driver USA detta för att ge Ukraina – och sig själv – en hållhake på Ryssland och inkomster av transiteringen.

I början av november 2021 införde USA sanktioner, i form av blockad, mot två ryska fartyg och ett företag – Transadria Ltd – vilka arbetat med NS II. Utrikesminister Anthony Blinken var själv angelägen att offentliggöra beslutet.

I mitten av november beslöt Tysklands energinät myndighet, Bundesnetzagentur, enligt nyhetsbyrån Reuters att tillfälligt stoppa certifieringen av Nord Stream II-ledningen. Motivet sades vara att Konsortiet som är registrerat i Schweiz måste ombilda sitt tyska dotterbolag. Det ter sig märkligt då två stora tyska energibolag, till exempel EON som äger 31 procent, ingår i Konsortiet, och de – om några – torde väl känna till tysk lagstiftning. När detta meddelades steg omedelbart de europeiska naturgaspriserna till ännu högre nivåer. Det spekulerades att förhandlingarna om en tysk koalitionsregering skulle ligga bakom stoppet, då "De Gröna" och FDP (ett liberalt politiskt parti i

Tyskland) är emot NS II. Och bakom står USA, med en svans av Baltikum, Polen och Ukraina.

DET FINNS FLER ORSAKER till de höga gaspriserna – upp till 10 gånger snittpriset – i EU. Ett sådant stavas EU:s Tredje Energipaket och Gemensam Energipolitik, som har status av en lag. Den handlar om konkurrensutsättning och marknadsmekanismer som lett till att EU-länderna nu får handla på den dyra spottmarknaden. Och till följd av EU:s Gemensamma Enerkipolitik dras även Sverige in i att tvingas betala höga elräkningar; Nordpool anger att det nordiska systempriset var – som mest – drygt 13 gånger högre i november 2021 jämfört med 2020. Detta trots att Sverige knappt använder naturgas. MEN det gör flera länder i EU, just för att generera el. Ryssland har förklarat att öppnar man kranarna i NS II, så lättar trycket, inom EU, på gasfronten.

Det är ytterst oroväckande att strävanden till avspänning genom handel med ömsesidiga fördelar och beroenden inte utnyttjas, utan förkastas. Ömsesidiga beroenden genom handel är en viktig komponent i avspänning mellan länder. Vem skulle vilja protestera mot en win-win situation? Dessvärre gör USA och delar av EU det!

Ulf Karlström

(Sammandrag av föredrag Folk & Freds konferens)

FOLKRIKSDAG 2022
Fred på Jorden – Fred med Jorden
FÖR MÄNSKLIGHETENS LEVNAD OCH ÖVERLEVNAD

13-15 maj 2022
Stockholm

<https://folkrikisdag.wordpress.com/>

NORDISK FOLKRIKSDAG

Norden 2030 -
Visioner om en
bärkraftig nordisk region
21 - 24 juli
Ljungskile Folkhögskola

Program - anmälan med mera - nejtilleu.se

e-post till [kontoretgbg\(at\)nejtilleu.se](mailto:kontoretgbg(at)nejtilleu.se)

Arr: Fritt Norden

Värdlandsavtal och StratCom

PÅ KONFERENSEN HÖLL också Agneta Norberg, ordförande i Sveriges Fredsråd och mångårig fredsaktivist, ett föredrag om utnyttjande av rymden i krig. Hon talade bland annat om NEAT-North European Aerospace Test range som genomför tester av olika typer av rymdstyrda vapen på en yta lika stor som Blekinge. Hon berättade också att under en föreläsning i Kiruna sa en ung kvinna i publiken: "Nu förstår jag bättre vad det handlar om! Jag gjorde min PRAO på Esrange förra året och när jag frågade varför de bara laddade ner bilder över Ryssland och skickade till USA fick jag inget begripligt svar". Agneta anser att "Sverige har genom sin närhet till Ryssland blivit en lydig vasall till USA. Sverige har samtidigt med dessa installationer utvecklats till att bli ett viktigt bombmål." Hon sa att svenska och utländska militära styrkor tränar i Norrbotten och att US Air Force har inbjudits att träna på området. Israel var också där och övade innan de gick in i Gaza.

– Sverige har blivit ett träningsområde för USA och Nato-länderna, ja, en plattform för USA:s krigföring mot Ryssland, säger Agneta.

Hon ville tydliggöra att Sverige använder nästan en tredjedel av sitt land, för att träna drönare.

– Människor som bor där uppe håller på att bli riktigt desperata, för de ser ju planen där uppe i luften, säger hon.

Hon avslutade med att säga att

– För ett tiotal år sedan gavs boken Bombmålet Norge, ut i Norge. Idag bör en ny bok skrivas och som bör heta.....Bombmålet Sverige.

EFTER KONFERENSEN SAMLADES några personer från Finland och Sverige för att diskutera hur vi går vidare, utifrån den nuvarande situationen i Europa, där hotet om ett krig hänger över oss.

En av dessa personer som var med på diskussionen och som bor i Finland beskrev det hela så här:

– Vi måste befria oss från värdlandsavtalet, men också för att det tillåter att tredje land/länder (USA och Nato) använder våra territorier för att anfälla Ryssland med eller utan kärnva-

pen. **Genast när världlandsavtalet var undertecknat, hösten 2014, kom USA:s marinsoldater "för att öva vinterkrig" i Sodankylä i januari 2015, säger Kerstin Tuomala.**

Sodankylä ligger 15 mil från ryska gränsen. Arctic Challenge Exercise flög över Enontekiö i Lappland och gör det vartannat år sen dess. Enontekiö gränsar till Norge och Sverige. Sedan 2017, flyger de över halva Lappland ungefär 20 mil från ryska gränsen.

– USAs marinsoldater återkommer varje år till "vinterkrigsövningarna" i Sodankylä. Och detta är bara en del av de 60-80 årliga Natoövningar som Finland deltar i både på vår egen mark, vårt vatten och lufterum eller utomlands, säger Kerstin Tuomala.

KERSTIN TAR UPP en till företeelse och det rör StratCom (se kritiska eu-fakta nr 142 juni 2016 sida 4-5).

– En annan sak som är oerhört viktigt för vår demokrati och rätt till fri information. Finland har anslutit sej till centralen för strategisk kommunikation i Riga 2015 och Sverige anslöt sej senare. Hon fortsätter:

– Efter det har vår press och våra media börjat censurera, far fram med halvsanningar och förvrängningar. En seriös mellanösternforskare, Pertti Multamäki, får inte mera utrymme i TV:n, där vi gång på gång i säkerhetspolitiska frågor bara ser "forskare" från utrikespolitiska institutet, EU:s central för kunskande i hybridfrågor, och i bästa fall från något universitet som inte är alltför kritisk mot demoniseringen av Ryssland.

Situationen påminner om det vi upplever i Sverige. På mötet beslöts att ta fram tio punkter med argument mot en anslutning till Nato som lades fram den 23 februari.

Kerstin Nordqvist

NEAT är ett samarbete mellan Rymdbolaget och Försvarets materielverk. Det är beläget ungefär 150 km väster om Luleå, väster om väg E45 mellan Jokkmokk och Kåbdalis.

Värdlandsavtalet innebär i korthet att Sverige lättare ska kunna stödja och ta emot stöd från Nato vid en kris eller ett krig i Sverige eller i närområdet.

Arctic Challenge Exercise var en militärövning som inleddes 25 maj och pågick till den 4 juni 2015 i lufterummet över norra Sverige, Norge och Finland.

StratCom är Natos kunskapscentrum för strategisk kommunikation.

East StratCom Task Force är EU:s utrikestjänst

European External Action Service är EU:s utrikestjänst avdelning för identifiering av rysk desinformation. Arbetar med så kallad strategisk information på flera slaviska språk. Har själva blivit anklagade för felaktig information av parlamentet i Nederländerna.

Wikipedia

Bild: Meincke

Är Ukrainas sak verkligen vår?

Nu dras nätet åt kring Ukraina och världen följer händelseutvecklingen med spänning och förfäran. Ska Putin invadera och i så fall när? Svenska tidningar har skrämt slag på folk genom att antyda att ett storkrig, med ryssen står för dörren och att Gotland är hotat, men det finns också en mer nyanterad diskussion som i viss mån försöker förstå Rysslands inställning till konflikten.

UKRAINA PLÅGAS JUST NU av en geopolitisk konflikt. Landet, som är en del av Eurasien, på gränsen mellan Europa och Ryssland, ingick tidigare i det Polsk-Litauiska samväldet. Efter dess fall i slutet av 1700-talet, har det till största delen tillhört Ryssland och sedermera Sovjetunionen. Ukraina blev självständigt 1991, efter Sovjetunionens upplösning.

BAKGRUNDEN TILL DEN NUVARANDE utvecklingen

tog sin början efter försöken att förhandla fram ett partnerskapsavtal mellan Ukraina och EU, 2013. Detta sågs inte med blida ögon av Ryssland som ville få med Ukraina i den Eurasiska ekonomiska unionen, EaEU/EAU. Det fanns också andra skäl; som en farhåga för import av billiga varor som skulle kunna slå ut inhemsk produktion och en rädsla för att få den västliga militäralliansen NATO som sin granne.

Den tragiska och delvis blodiga dragkamp som sedan följde har fått stora konsekvenser för Ukraina och dess invånare. Den demokratiskt valde presidenten Janukovitj tvingades genom en kupp att avgå 2014 efter dödsskjutningarna på Majdanstorget (han flydde sen till Ryssland), och en mer västvänlig ledare tillträdde. Ungefär samtidigt annekterade Ryssland Krim och två separatistiska republiker utropades i landets östra delar, industriregionen Donbas. Ett av de mest omskrivna offren för denna katastrof blev passagerarna på planet MH17 som var på väg från Amsterdam till Kuala Lumpur, men vars vrakdelar och likdelar den 17 juli 2014, föll ner över byn Hrabove i östra Ukraina. Det blev nedskjutet av en luftvärnsmissil från möjligtvis ukrainska separatister. Händelsen skylldes givetvis på Vladimir Putin, som har haft en tendens att ständigt bli det ukrainska narrativets onda genius.

MEN OM MAN INTE BARA fokuserar på de militära händelserna, så träder eventuellt en alternativ bild av händelseförloppet i Ukraina fram. Under förhandlingarna om associationsavtalet med EU i Riga 2013 försökte Janukovitj få till en kompatibilitet i avtalen mellan EU/Ukraina och Ryssland/EaEU, vilket EU sade blankt nej till. En analys, ur ett handels- och ekonomiskt perspektiv, visar på den uppenbara kapplöpningen mellan å ena sidan det ryska arbetet med att upprätta en östeu-

ropeisk/asiatisk kopia av EU och förhandlingarna med EU om partnerskapsavtalet med Ukraina. För bildandet av ett alternativt eurasiatiskt handelsblock var Ukrainas deltagande centralt, men det var också lika centralt för den som vill sätta käppar i hjulet, genom att ansluta Ukraina till det äldre mer väletablerade handelsblocket EU. Sett ur detta perspektiv liknar konflikten runt Ukraina mer en klassisk dragkamp mellan två hungriga ekonomiska stormakter.

IN PÅ ARENAN TRÄDDE snart en tredje stormakt, världens enda kvarvarande supermakt och NATO:s ledare USA. USA, som alltid lika intresserad av energifrågan, har länge sett snett på ryssarnas och tyskarnas uppgörelse kring konkurrenten Gazproms gasdistribution via Nord Stream ledningarna under Östersjön (se artikel sida 8-9). De har till och med försökt att

Attribution: President.gov.ua

Ukrainas president Volodymyr Zelenskij besöker frontlinjen via diverse påtryckningar få fram ett förbud mot att färdigställa och igångsätta den. Som ledare för NATO har USA satt press på Ryssland genom att trycka på för en NATO-anslutning av Ukraina, vilket skruvat upp nivån på den infekterade konflikten än mer. Detta har fått Ryssland att lägga fram en omfattande lista med krav på säkerhetsgarantier runt sina gränser, för att stoppa NATO:s expansion österut, samtidigt som de samlat militära trupper vid Ukrainas gräns. Enligt ett uttalande (när detta skrevs) hävdar Putin att USA ignorerar de ryska säkerhetskraven, men att diplomati fortfarande är möjligt. I det får han medhåll av Frankrikes president Macron, som återigen samtalar med Putin. Frågan är så infekterad att till och med Ukrainas premiärminister Zelenskij anser att omvärlden blåser upp det ryska krigshotet mot Ukraina på ett kontraproduktivt sätt, eftersom ukrainarna inte vill ha krig.

Marie Eriksson

EU:s energimarknad och energisäkerheten

EU:S ÖVERGRIPANDE UPPGIFT är att skapa gemensamma europeiska marknader. Detta görs genom avreglering av de tidigare nationella reglerade marknaderna. Det gäller infrastruktur som post, tåg, telefoni – och energi. För detta har EU skapat en energimyndighet; Acer som medlemsländerna lämnar över sin styrning av energisystemen till. Acer har delat in Europa i olika prisområden. Genom kablar har länder med vatten mellan kunnat kopplas ihop med varandra och bilda ett gemensamt prisområde: till exempel så har Sydsverige kopplas ihop med kontinenten och Norge med Storbritannien. Detta gör att priset i de nordiska prisområdena sätts efter prisnivån i Europa/Storbritannien. Priserna sätts inte bara på el utan på det energislag som har högst pris och i många av Europas prisområden är det gas. Därför blir de höga gaspriserna normerande även för elpriserna.

Marknadspriser

Majoriteten, med Tyskland i spetsen, anser att fluktuerande marknadspriser är att föredra före långsiktiga priser baserade på genomsnittspris. Detta för att tvinga kunderna till ökad energimedvetenhet och till att skaffa sig nödvändig digital utrustning för att kunna matcha prisfluktuationer och konsumera smartare. Problemet kan då bli att välbärgade lätt kan installera detta medan stora delar av Europas fattiga, cirka 20 procent, kan komma att få mycket svårare att svara på detta. Det kan leda till att energikonsumtionens utveckling försenas när uppdraget överlämnas till de fattiga istället för att tvinga energiproducenterna att ansvara för utvecklande av smartare energikonsumtion. Det kan också komma att leda till utvecklande av motstånd mot nya energikällor till förmån för gamla energisystem.

Dagspriserna

EU:s energimyndighet Acer ansvarar för prissättningen på energi. Det gör man genom att gällande pris sätts utifrån förhållandet mellan utbud och efterfrågan. Detta åstadkommer man genom algoritmer som läser av de angivna parametrarna inom ett prisområde och ger det aktuella priset.

Regeringens konsumentstöd

För att mildra kostnaderna för systemet där energipriserna rusar i höjden bland annat vid kyla på vintern har många regeringar beslutat om stöd till konsumenterna. Det stöd som konsumenterna kan få i Sverige baseras på förbrukning. Stor förbrukning – mer stöd; medan liten förbrukning ger mindre pengar. Detta gynnar mer välbärgade storkonsumenter men kan missgynna svagare grupper i mindre boende och med lägre förbrukning, men där energikostnadens andel av utgifterna är högre än hos höginkomsttagare.

Avreglering gasleveranser och energisäkerheten

För att skapa en gemensam energimarknad där nationalstaterna avsäger sig sin suveränitet, utvecklade man ett policykoncept i styrdokument som gick ut på att EU nu skulle skapa en gemensam marknad för energi och att EU då skulle kunna stå för energisäkerhet för hela EU-området. Den senaste energisäsongen har dock visat på betydande diskrepans mellan de stolta parollerna om energisäkerhet och marknadssystemets triviala verklighet.

Marknadsutsatta bokningar av pipelines

Avreglering av energimarknaden har även omfattat transportledningar för gas mellan Ryssland och Europa. Tidigare användes gasledningarna för leveranser baserade på långsiktiga avtal. Då Acer istället kräver utrymme för kortsiktiga leveranser i gasledningarna kan det uppstå problem med utrymme för större leveranser. Man får ett bokningssystem som splittrar flödena i gasledningarna. Det kan också vara svårare för producenter och leverantörer att tillgodose kunder på en kraftigt fluktuerande marknad som inte primärt bygger på långsiktigt avtalade leveranser. Detta accentueras i situationer med kraftig efterfrågan och splittrade leveranser.

Ett kortsiktigt marknadstänkande inom energifrågor kan leda till att kunderna föredrar marknadslösningar vid låga priser. Det gäller till exempel när spotmarknadspriserna på flytande naturgas, LNG (liquefied natural gas) är låga. Då köper man in de mängder man behöver. Det resulterar i att en stor leverantör som ryska Gazprom minskar sina leveranser och till och med vänder hem gas i ledningarna, vilket inträffade när tyska

företag och kunder minskade sina beställningar hos den ryska leverantören. Det visade sig dock var ödesdigert när efterfrågan ökade mot slutet av 2021. Långsiktiga leveranser försvåras också av uppbokningar av ledningar för kortsiktiga leveranser.

EU – energikris och investeringsskydd

MITTEN AV 1990-TALET slöts ett investeringsskyddsavtal mellan EU-länder och länder i Östeuropa inom energisektorn; ECT. Avsikten med avtalet var att skydda västeuropeiska länders investeringar inom den östeuropeiska energisektorn. ECT-fördraget fungerar som ett ”vanligt handelsavtal” med så kallat investeringsskydd.

ECT-fördraget har dock i huvudsak kommit att användas för att hävda investeringsskydd mellan EU-länder. Uppmärksammande fall är svenska Vattenfalls krav på ersättning i samband med Tysklands nedstängning av sina kärnkraftverk. Tyska investerare stämde Nederländerna för beslutet att stänga två kolvärmekraftverk som öppnades 2015 och 2016. Dessa två stämningar visar på hur ECT-fördraget medför extra skydd för fossila energi-investeringar. Ett land kan lämna fördraget, som då upphör att gälla ett år efter utträdet, men investeringsskyddet gäller dock i 20 år för gjorda investeringar.

MÖJLIGHETEN FÖR FÖRETAG från länder som inte är anslutna till investeringsskydd genom ECT, är att lägga företagets ägande i tredje land, för att omfattas av ECT:s investeringsskydd. Företaget Nord Stream II, som ägs till 53 procent av den ryska staten genom oljebolaget Gazprom, ett exempel på det här. Ryssland omfattas inte av investeringsskyddet då man inte har ratificerat ECT-fördraget. Det löser man genom

att lägga ägandet i ett annat land; Schweiz. Tvist kring Nord Stream II har bidragit till försening av godkännandet av företaget i Tyskland.

EU-kommissionen har upptäckt ECT-fördragets baksidor. Att ändra den här typen av internationella överenskommelser är inte enkelt. I den mån EU-institutioner skulle besjålas av en verklig vilja att förändra energisystemen, så har man här försatt sig i en situation man har svårt att själv ta sig ur – man hindras av det regelverk som man själv instiftat och insisterat på.

Energi-krisen har utnyttjats till att föra fram kritik mot Ryssland och koppla detta till Ukraina-krisen. Men faktum är att många andra faktorer har bidragit till vinterns energikris:

USA:s sanktioner mot Nord Stream II har bidragit till att utökad kapacitet för gasleveranser till Europa försenats.

ECT-fördraget har möjliggjort för Ryssland, som inte omfattas av ECT-fördragets investeringsskydd, att i stället lägga ägandet i Schweiz, som omfattas av ECT-fördraget investeringsskydd.

EU-länderna har gjort otillräckliga investeringar i alternativ energiproduktion.

Möjlighet till energilagring har inte utvecklats – trots att till exempel omfattande möjligheter finns att utnyttja berggrum, gruvor med mera för vattenfylld energilagring.

Per Hernmar

FNEU:s medlemskonferens

Malmö: Söndag 24 april
ABA-huset Scheelegatan

Offentligt möte:

Att gå ur EU - ett möte om Svexit

lördag 23 april kl. 13 - 17

ABA-huset Scheelegatan

Malmö Arr: Folkrörelsen och
Kvarnby Folkhögskola

Alla medlemmar är välkomna !

Anmälan: [kontoretgbg\(at\)nejtilleu.se](mailto:kontoretgbg(at)nejtilleu.se)

EU:s energimarknadsidéologi är kontraproduktiv

Detta har påpekats av många experter, men då EU:s regelverk och övergripande idéologi om marknadens överlägsenhet råder, kommer EU:s medborgare och företagare att tvingas leva med detta. Att istället använda politisk och ekonomisk styrning för att förändra såväl produktion som konsumtion av energi är inte möjligt inom EU. EU:s energimarknadssystem fungerar därför som en bromskloss för nödvändiga förändringar.

EU:s marknadssystem för energi har visat sig vara odugligt för att garantera energisäkerhet.

Per Hernmar

Årsmöten

Folkrörelsen Nej till EU:s lokalgrupper

Stockholm söndag 6 mars

Kl. 13.00

Solidaritetshuset, Tegelviksgatan 40

Göteborg Onsdag 30 mars

kl. 18.30

Viktoriahuset, Linnegatan 21

Växjö Onsdag 16 mars

Kl. 17.30

Växjö Bibliotek Sal: Luna

Vem vill leva i ett digitaliserat EU?

FRAM TILL 2025 förväntar sig EU att 41 miljarder internetprodukter och prylar skall finnas på marknaden enligt en uppskattning av International Data Corporation i det som kallas Sakernas Internet (IoT). Det är alltifrån hushållsmaskiner, kommunikationsprodukter, utrustning inom offentliga och privata verksamheter, militära komponenter med mera.

EU-KOMMISSIONEN SKRIVER att de digitala teknologierna kommer att underlätta livet för oss medborgare, och EU måste vara i framkanten av den globala teknologiutvecklingen. I sitt ramforskningsprogram, Horizon Europe 2021-2027, satsar EU under de två åren 2021-2022 ofantliga 150 miljarder euro på forskning och utveckling för att bli världsledande i data- och digitaliseringsteknologier. Målet är att skapa en gemensam IoT-marknad i EU, där IoT förenar fysiska och virtuella världar som skapar smarta miljöer. IoT sägs också möjliggöra att FN:s hållbarhetsmål och att målen för EU:s Gröna Samhälle uppnås. Kommissionen skriver att IoT "representerar det nästa steget mot en digitalisering av vårt samhälle och ekonomi, där föremål och människor är sammankopplade genom kommunikationsnätverk som rapporterar om deras status och den omgivande miljön".

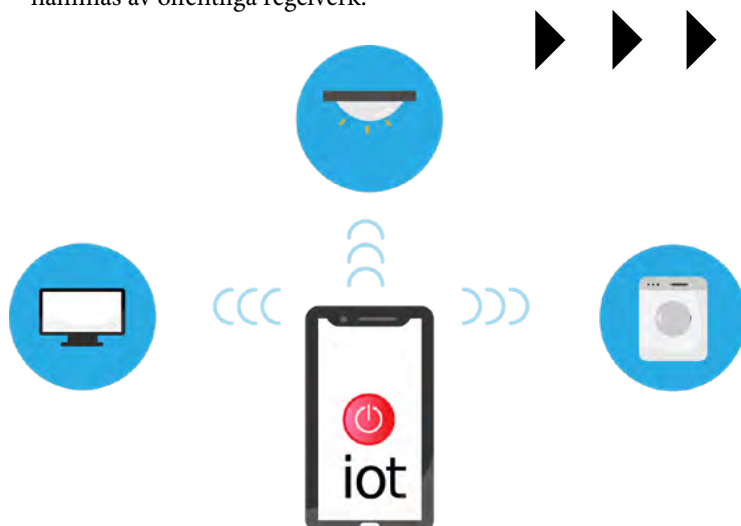
En sådan här extremt teknikoptimistisk agenda har under det senaste decenniet drivits av den globala maktelitens nätverk Världsekonometiskt Forum (WEF) och i WEF:s ordförande Klaus Schwabs böcker Den Fjärde Industriella Revolutionen (=digitalisering) 2016 och Den Stora Återhämtningen (2020). Den Stora Återhämtningen (The Great Reset) har med de ekonomiska obalanser som skapats med den så kallade covid-pandemin som förevändning drivit på den teknokratiska utvecklingen. Inom EU kallas återhämtningen "Nästa Generationens EU" (Next Generation EU) i vilken digitalisering och Artificiell Intelligens

(AI) är ett prioriterat område. För att stödja denna utveckling manipulerade EU och EU-eliten i medlemsländerna Lissabonfördraget och instiftade den så kallade Återhämtningsfonden på 750 miljarder euro, pengar som skall lånas upp på de internationella finansiella marknaderna. En stor andel av dessa lånade pengar, som skall återbetalas fram till 2058, är ämnade för att digitalisera EU.

EU-KOMMISSIONEN SKRIVER: "För att uppnå den gemensamma IoT-marknaden är ett möjligt hinder olika frågor som är länkade till att hantera en stor mångfald och stor volym av sammankopplade produkter och prylar. Det är nödvändigt att säkert kunna identifiera dem och kunna upptäcka dem så att de kan pluggas in i IoT-systemet." Här kommer utmaningar om det som kallas cybersäkerhet eller IT-säkerhet (Informationsteknik, IT), in. Följaktligen, för att förhindra cyberbrottslighet som till exempel hackning av kritisk IT-infrastruktur är cybersäkerhet en viktig komponent i EU:s ramforskningsprogram, och år 2020 avsatte EU 49 miljoner euro för cybersäkerhet och system för skydd av information. Inom ramen för EU:s långtidsbudget 2010-2027 har EU:s medlemsländer åtagit sig att investera 1 600 miljoner euro i löpande cybersäkerhet att användas i infrastruktur och verktyg i offentliga förvaltningar, företag och av privatpersoner.

I allt det EU informerar om EU:s digitaliserings- och AI politik frodas en omättlig teknikoptimism. Kritiska frågor om denna politik verkligen "kommer att underlätta livet för oss medborgare" förekommer inte. Juridiska och sociala konsekvenser, och konsekvenser för personlig integritet och demokrati behandlas nästan inte alls.

UNIVERSITETSLEKTOR VANJA CARLSSON, Göteborgs universitet, skriver i tidskriften Röda Rummet att "en genomgång av EU:s AI- och digitaliseringspolitik visar att det senaste decenniets framväxt av politikområdet har förändrat förutsättningarna för flera demokratiska principer och att förändringen kan tolkas som ett uttryck för en förskjutning av makt och inflytande från offentlig till privat sektor". I enlighet med EU:s marknadsliberala dogmer är juridiska regleringar i första hand avsedda att gynna teknikföretagens utveckling, och till exempel oro för vad som händer med den personliga integriteten sätts på undantag. Carlsson skriver att EU-institutionerna är noga med att betona att demokratiska principer, så som transparens och demokratiskt ansvarsutkrävande, inte bör ske på bekostnad av möjligheten för teknikföretagen att skydda sina affärshemligheter. Flexibilitet och innovation i produktionen skall inte heller hämmas av offentliga regelverk.

EU ger upp kampen mot skatteparadisen?

EU tar bort öarna Anguilla, Dominica och Seychellerna från sin svarta lista över skatteparadis. Trion flyttas till den "grå listan" efter att respektive styren har accepterat att se över sina skattesystem. Beslutet har väckt kritik från den ideella hjälporganisationen Oxfam eftersom det kommer några dagar efter publiceringen av de så kallade Pandora-papperen.

– Samtidigt som Pandora pappers-utredningen avslöjade hur de superrika fortsätter att använda skatteparadis för att slippa betala sina skatter, uppmanas vanliga människor att betala räkningen för återhämtningen efter covid-19, säger Oxfams skatteexpert Chiara Putaturo i ett uttalande.

SKATTEPARADISEN ÄR EN FRÅGA som länge plågat EU, eftersom de ger möjlighet för förmögna personer att helt eller delvis undanhålla sina tillgångar från skatt och slippa bidra till samhällenas utveckling. Den svarta listan omfattar länder som räknas som icke-samarbetsvilliga jurisdiktioner och där man arbetar med att få till informationsutbytesavtal och därmed större transparens. Frågan är dock om listan fyller sitt syfte. I EU:s lista saknas länder som Schweiz, Luxemburg och Jersey som ligger på europeiskt territorium, och som fortfarande har hög banksekretess. Oxfam menar att EU:s agerande är ett skämt, speciellt eftersom Anguilla är ett av de länder som fort-

farande har noll procent i skatt och läckan visat att skatteparadisen fortfarande används i stor utsträckning.

EU borde straffa skatteparadisen. I stället släpper man dem från kroken anser Oxfam.

PANDORAPAPPEREN ÄR EN UNDERSÖKNING som bygger på en läcka av konfidentiella uppgifter från 14 företag som erbjuder tjänster till förmögna privatpersoner och företag för att de ska undgå beskattning. De använder sig av verktyg som skalbolag, trustar, stiftelser och andra juridiska enheter baserade i nationer med låga eller inga skatter. Dessa konstruktioner gör det möjligt för ägarna att undvika skatt och dölja sina identiteter för allmänheten och ibland även för myndigheter.

Läckan avslöjar över 330 politiker från mer än 90 länder och territorier. Dessa utnyttjade juridiska enheter i länder med svag insyn för att köpa fastigheter, förvara pengar, äga andra företag och andra tillgångar, ibland anonymt. Bland de kända namnen finns Tony Blair, Tjeckiens premiärminister, kungen av Jordanien och över 200 svenskar. Informationen har grävts fram av "the International Consortium of Investigative Journalists". Den innehåller mer än 11,9 miljoner hemliga dokument.

Marie Ericsson

FÖR ATT DET DIGITALISERADE samhället skall bli någorlunda drägligt förespråkar EU liksom i de flesta andra politikområden som till exempel inom miljövärden en form av "egenkontroll". Den naiva förhoppningen är att teknikföretagen själva vid framtagningen av produkter skall sträva efter att integrera demokratiska värden och grundläggande rättigheter i produktionen till något som har döpts till "Ethics-by-design" (Etik genom konstruktion). Man förespråkar också ansvar att demokrati och verklig delaktighet läggs på teknikföretagens personalavdelningen istället för hos offentliga institutioner. Men vinstdrivande företags personalavdelning har naturligtvis inget med offentlig demokrati att göra. Istället är avsikten att marginalisera politikerkåren allt mer.

Ett obehagligt exempel på hur framtidens övervaknings-samhälle kan se ut är EU-kommissionens förslag till en Europeisk digital identifikationsplånbok (European Digital Identity Wallet). EU-kommissionen säger att denna plånbok kommer att erkännas i alla medlemsstater och tillåter medborgare och företag "att kontrollera identiteten och dela med sig av elektroniska dokument...med hjälp av ett enkelt klick på telefonen". EU-kommissionären Margrethe Vestager säger att "Den Europeiska digitala identiteten kommer att möjliggöra för oss att göra saker i alla medlemsstater som vi gör hemma utan någon extra kostnad med bara några få hinder" och hon tillägger att "detta är ett unikt tillfälle att låta oss alla få uppleva vad det betyder att leva i Europa, och att bli en europeer".

Så talar EU-kommissionären lyriskt om hur Sakernas Internet och EU:s digitaliseringspolitik skall förstärka EU:s överstatlighet och vi alla medborgare kommer att bli lyckliga, och inte opponera oss mot utvecklingen. Ingen kritisk diskussion förekommer varken bland politiker eller media om den digitala utvecklingen. Så till exempel kräver Vesthagers överstatliga vision en massiv utbyggnad av 5G-utrustning (femte generationens mobiltelefoni), vars hälso- och miljöeffekter av kraftig

ökad mikrovågsstrålning i samhället (elektronisk smog) undertrycks och inte diskuteras. Fram växer ett alltmer digitaliserat, teknokratiskt och totalitärt samhälle, som styrs av elitistiska partnerskap och nätverk mellan företag och teknokrater och den politiska EU-eliten. Är det ett sådant EU-samhälle vi vill leva i?

Jan-Erik Gustafsson

FOLKOMRÖSTA OM EU

Demonstration

Lördag 5 mars

Kl. 15 - 16

Sergels torg Stockholm

Talare : Ulf Ström,
Svexitkoalitionen samt Folkrörelsen Nej till EU

Arr: Svexitkoalitionen och Folkrörelsen Nej till EU

Apellmöte Göteborg:

Lördag 5 mars

Kl. 11.30 - 13.30

Brunnsparken vid Johannastatyn

Posttidning B

Avsändare:

Kritiska EU-fakta

**Viktoriahuset, Linnégatan 21, 4 tr,
413 04 Göteborg**

GALLERIET/Lehån

